

Nr 135

Av herr **Ekström** i Iggesund **m. fl.**, *angående motionsrätten i landsting.*

(Lika lydande med motion nr 156 i Första kammaren)

Motionsrätt för varje ledamot av landstinget stadgades redan i förordningen den 21 mars 1862 om landsting. Enligt § 31 i förordningen skulle nytt förslag vara skriftligen uppsatt och senast 14 dagar före landstingets början avlämnat till sekreteraren.

Därefter har vid flera tillfällen bestämmelserna rörande landstingsärendenas anhängiggörande varit föremål för ändringar. Vi anser det icke erforderligt att i detta sammanhang närmare redogöra härför utan begränsar oss till att anföra, att för närvarande gäller att ledamot som vill väcka en motion till landstinget har att göra detta senast två månader före landstingsmötets början. När synnerliga skäl föreligger, kan landstinget upptaga till behandling motion som väckts senare än vad som ovan anförts.

Landstingens organisation och arbetsformer har senast varit föremål för utredning av den kommitté vilken enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallades den 2 mars 1962 och vilken den 22 november 1963 avgav sitt betänkande (SOU 1963: 64).

I betänkandet fann utredningen värdet av nuvarande tidsgränser för väckande av förslag tveksamt för framtiden. Avgörande för förslaget behandling vid landstingsmöte måste i princip vara att det angetts i kungörelsen om mötet. Hålls bara ett sammanträde om året syntes det emellertid utredningen lämpligt att förslag till detta möte fortfarande skulle avlämnas senast den 15 augusti.

I remissyttrandena uttalades olika meningar om landstingsutredningens förslag. Sålunda ansåg Västernorrlands läns landsting och Svenska stadsförbundet att behov av reglering av motionstiden inte längre föreligger. Föreskrifter härom borde enligt landstinget tas in i arbetsordningen och enligt förbundet utfärdas av förvaltningsutskottet. Svenska landstingsförbundet ifrågasatte om föreskrifterna behövs på längre sikt men tillstyrkte, att föreskrifter i dåvarande läge skulle ges i landstingslagen.

Till detta bör dock fogas att flera länsstyrelser och huvudparten av landstingen var av den meningen att bestämmelser skulle finnas i lagen och att det var erforderligt med längre tid för beredning av förslag än vad som då gällde.

Med hänsyn till vad som anförts i remissyttrandena föreslog departementschefen

i proposition nr 61/1965 att enskilda motioner skulle inges två månader före landstingsmötets början för att kunna tas upp vid mötet. Detta innebar sålunda en ändring av tiden, eftersom vid den tidpunkten gällde att den allmänna motionstiden utgick den 15 augusti. Konstitutionsutskottet godtog departementschefens förslag men föreslog en formell omredigering. Kamrarna följde utskottets hemställan.

Härefter har frågan aktualiserats i motioner vid 1966 års riksdag. På förslag av konstitutionsutskottet föranledde motionerna icke någon riksdagens åtgärd. Utskottet motiverade sitt ställningstagande bl. a. med det ovan refererade remissyttrandet från Svenska landstingsförbundet, vilket ansett att i det dåvarande läget skäl förelåg att landstingslagen innehöll föreskrifter angående motionstiden »innan erfarenhet vunnits av de nya bestämmelsernas tillämpning i praktiken».

Några torde dylik erfarenhet föreligga. För det första har landstingsutredningens uttalade förmodan besannats, nämligen att landstingen kommer att hålla flera sammanträden under året än tidigare, sedan benämningarna lagtima och urtima landsting borttagits. Vidare torde det framstå som uppenbart att det utan olägenhet kan överlåtas åt varje landsting, att i den arbetsordning som man enligt 38 § landstingslagen är skyldig upprätta inta bestämmelser rörande motionstid, som med hänsynstagande till vederbörande landstings arbetsformer bäst passar detsamma.

Under åberopande av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om en prövning av frågan om borttagande ur landstingslagen av nuvarande bestämmelser om tid för ingivande av motion till landstingsmöte.

Stockholm den 19 januari 1968

Sven Ekström (s)
i Iggesund

Einar Asp (s)

Sven Hammarberg (s)
